

ირაკლი კინწუკაშვილი

ეკონომიკის დოქტორი, აკ. წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

კომპანია „სოკარი ჯორჯია პეტროლიუმის“ მარკეტინგული სტრატეგიები და წარმატებები

დღევანდელ მსოფლიოში მიმდინარე ეკონომიკური მოვლენები, საწარმოთა შორის კონკურენტული ურთიერთობები, მოითხოვენ მწარმოებელთა ბაზარსა და მომხმარებლებზე ორიენტაციას. ასეთი კომპლექსური მიდგომა მოითხოვს საწარმოთა სტრატეგიულ და მიზნობრივ მართვას.

საქართველოში არსებული ეკონომიკური მდგომარეობა მეწარმეებისაგან მოითხოვს წარმოებებში დანერგონ თანამედროვე ტექნოლოგიები, შეისწავლონ და გამოიყენონ თანამედროვე მარკეტინგისა და მენეჯმენტის პრინციპები. ზოგადად ფირმების სასაქონლო პოლიტიკა უნდა ეყრდნობოდეს შემდეგ ძირითად მოთხოვნებს: მოსახლეობის სხვადასხვა ჯგუფების მიერ მოხმარების, მოთხოვნისა და მოთხოვნილებების, მათი ცვლილების ხასიათისა და თავისებურებების შესწავლა. ამ ჯგუფების საქონლისადმი მოთხოვნის სპეციფიკის გამოვლენა. ყველა იმ ფაქტორის დადგენა, რომლებიც გავლენას ახდენენ მოთხოვნისა და მოთხოვნილებების ფორმირებაზე. ამასთანავე გათვალისწინებული უნდა იქნეს მომხმარებლის სურვილი - ბაზარზე იხილოს სამამულო წარმოების საქონელი, მომსახურება, აქონდეს ამ საქონლის ფართო და მრავალფეროვანი არჩევანი. ამ პირობებში ქართული ფირმებისათვის მნიშვნელოვანია მომხმარებლისათვის მისაღები სასაქონლო პოლიტიკის ფორმირება, რისი მიღწევაც შეიძლება უპირველეს ყოვლისა მარკეტინგული კვლევებით.

სწორედ მარკეტინგული კვლევის საფუძველზე შეიძლება აღნიშნული პრობლემის გადაწყვეტა და მომხმარებელთა, რაც შეიძლება ფართო ფენების მოთხოვნების შესაბამისი სასაქონლო პოლიტიკის გატარება, ე.ი. მომხმარებელთა მუდმივად ცვალებადი მოთხოვნილებების სწრაფად და ხარისხიანად დაკმაყოფილება.

სწორედ ასეთ მართვის თანამედროვე პრინციპებს ეყრდნობა საქართველოში მოღვაწე ერთ-ერთი სოლიდური ნავთობკომპანია „სოკარ ჯორჯია პეტროლიუმ“-ი, რომელიც აზერბაიჯანის რესპუბლიკის სახელმწიფო ნავთობკომპანიის „სოკარი“-ს შეიღობილმა კომპანიამ „სოკარ ენერჯი ჯორჯიამ“ დააფუძნა 100% წილობრივი მონაწილეობით. საქართველოს ნავთობ პროდუქტების ბაზარზე 2006 წელს შემოვიდა და 2006-12 წლებში 2 378 582 ტონა ნავთობპროდუქტი აქვს იმპორტირებული. სოკარის პერსონალის ძირითადი პრიორიტეტი სწრაფი და კომფორტული მომსახურებაა.

კომპანიის პირველი ავტოგასამართი სადგური 2008 წლის 25 აპრილს გაიხსნა. დღეისათვის საქართველოში ფუნქციონირებს სოკარის 110 ზე მეტი ბენზინ გასამართი სადგური. სადაც ასევე წარმატებით ფუნქციონირებს სატალონე და საბარათე მომსახურების 21 სერვისცენტრი. კომპანიაში დასაქმებულია 1500-ზე მეტი ადამიანი.

საქართველოს ეკონომიკის განვითარებისათვის

კომპანიის სტრატეგიული გეგმა საწვავი პროდუქტების ყოველთვიური ბრუნვის 35000-40000 ტონამდე გაზრდას ითვალისწინებს. აღნიშნული მიზნის მისაღწევად, კომპანია საწვავს თანამედროვე სტნდარტების ბაზებში იღებს და ინახავს: დასავლეთ საქართველოში 15000 ტონას და აღმოსავლეთ საქართველოშიც 15000 ტონა საწვავს, რომლის შედეგად, საწვავი პროდუქტებით საქართველოს ბაზარი სტაბილურად უზრუნველყოფილი იქნება მაღალი ხარისხისა და ეკოლოგიურად სუფთა საწვავით იქნება უზრუნველყოფილი.

„სოკარ ჯორჯია პეტროლიუმმა“ ხუთი წლის არსებობის მანძილზე საქართველოს ენერჯო სექტორში ლიდერის პოზიციების დაკავება შეძლო. გარდა ამისა, კომპანია საქართველოს რეგიონიც განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს მიერ წარმოდგენილ კონკურსში მსხვილ ინვესტირებას ახორციელებს. აღნიშნული პროექტი დასვენებისა და მომსახურების ობიექტის მშენებლობას მოიცავს. ობიექტზე იმუშავებს სწრაფი კვების რეტორანი, სუპერმარკეტი, სავაჭრო ცენტრი, ბავშვთა გასართობი ცენტრი, ტურისტული სააგენტო. აღნიშნული პროექტი საქართველოს დასავლეთის ცენტრალურ ავტომაგისტრალზე ტვირთბრუნვის გაზრდას შეუწყობს ხელს.

კომპანიამ გაითვალისწინა 2013 წლისათვის მთელი საქართველოს მასშტაბით მიმდინარე საშემოდგომო ხვნა-თესვისა და როველთან დაკავშირებულ სამუშაოები და „სოკარის“ 105 აგს-ზე, ერთი ლიტრა დიზელის ღირებულება 15 თეთრით შეამცირა და 1.90 ლარი შეადგინა, რაც აისახა კიდევ მომხმარებლის აქტივობაზე და გაიაფების შემდეგ რეალიზებული დიზელის მოცულობამ ყოველდღიურად 350 000 ლიტრაზე მეტი შეადგინა. ასევე აღსანიშნავია, რომ 2011 წელს „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმის“ მიერ საქართველოს ბიუჯეტში გადახდილმა თანხამ 197 632 572.82 ლარი შეადგინა. საერთო ჯამში, 2006-2011 წწ კომპანია „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმის“ მიერ საქართველოს ბიუჯეტში გადახდილმა თანხამ 775 448 992,29 ლარი შეადგინა.

სოკარი ასევე აქტიურად თანამშრომლობს მასმედიასთან და აფინანსებს არა-ერთ ტელე პროექტს. დღეისათვის კომპანია აწარმოებს მოლაპარაკებებს მილსადენთან დაკავშირებით, რომელიც ევროკავშირის ქვეყნებს, თურქეთსა და ბულგარეთის გავლით, გაზს მიაწვდის. კომპანიის ინვესტიციებისა და მარკეტინგის ვიცე პრეზიდენტმა ელმად ნასიროვმა აღნიშნა: „ჩვენ რუსეთს ვერ შევეჯიბრებით. ის დღეს მსოფლიოში გაზის ერთ-ერთი უდიდესი მომწოდებელია და ასეთად კიდევ მრავალი წლის განმავლობაში დარჩება. თუმცა ბაზრის ნებისმიერი მოთამაშისთვის აუცილებელია მრავალფეროვნება.“

საქართველოს ენერჯეტიკის სამინისტროსა და აზერბაიჯანის რესპუბლიკის სახელმწიფო ნავთობკომპანიას შორის დადებული ხელშეკრულების ფარგლებში „სოკარ ჯორჯია გაზი“ საქართველოს რეგიონებისთვის გაზიფიკაციისთვის მთელ რიგ სამშენებლო სამუშაოებს ახორციელებს. აღნიშნული ქსელის მეშვეობით 400 აბონენტმა მიიღო ბუნებრივი აირი. „სოკარ ჯორჯია გაზმა“ 2009-2013 წლებში საქართველოს მასშტაბით სულ 3 663 კმ. სიგრძის გაზსადენის მშენებლობა განახორციელა და ბუნებრივი აირით 184 906 აბონენტი მოამარაგა. კომპანია საქართველოს რეგიონებში ახალი გაზსადენების სამშენებლო და უკვე არსებული ქსელების სარეაბილიტაციო სამუშაოებს ახორციელებს.

2012 წელს საქართველოში “სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმის” მიერ სულ -129624.298 ათასი ტონა სხვადასხვა სახეობის ბენზინი, მათ შორის: სუპერი, პრემიუმი და რეგულარი, 261403.730 ათასი ტონა დიზელი, და 18615.308 ათასი ტონა საავიაციო ნავთი იყო იმპორტირებული.

ცხრილი 1

„სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმის“ მაღალი ხარისხის საწვავის ფასები

პროდუქცია	ფასი (ლარებში)
SUPER	2.27
PREMIUM	2.22
EURO REGULAR	2.15
REGULAR	2.02
L P G	1.60
C N G	1.05
WURO DIESEL	2.22
DIEZEL	2.02

კომპანია - სოკარ პეტროლეუმი არის საქართველოში ერთ-ერთი წარმატებული და მოწესრიგებული კომპანია, ეს არის ორგანიზაცია სადაც დაფასებულია თითოეული თანამშრომელი. კომპანიაში არის მაღალი ხელფასები. სოკარი იცავს შრომის კოდექსს. მიგვაჩნია, რომ მეტი ყურადღება მისაქცევი სოფლების გაზიფიკაციის პროცესისათვის, სადაც ძალიან მძიმე მდგომარეობაა.

სოკარის ბენზოგასამართ სადგურებზე 12 საათის განმავლობაში იმყოფება 2 ოპერატორი, 1 ცვლის უფროსი (მენეჯერის მოადგილე), დაცვის სამსახურის თანამშრომელი და თავად მენეჯერი. მონაცემების აღება და მრიცხველების ჩვენების ამოღება ხდება ყოველ 3 საათში. მაღალ ხელფასთან ერთად მუშაობის ხარისხზე მოთხოვნაც მაღალია, ყველაფერს აკონტროლებს მონიტორინგის სამსახური.

აღსანიშნავია ისიც, რომ თუკი რომელიმე კომპანია სოკარის ბენზინის ან დიზელის ტალღებს შეიძენს ყოველ 100 ლიტრზე და ზემოთ არის სხვადასხვა ფასდაკლებები. შეიძლება ითქვას, რომ „სოკარ ჯორჯია პეტროლეუმი“ არის ერთ-ერთი წარმატებული ნავთობ-კომპანია.